

מאמר דעה

ההחלטה לבטל את סבסוד מעונות היום - קשה, אך מתבקשת

18 ביולי 2021 | מאת: ד"ר גלעד מלאך

החלטת שר האוצר להתנות את התמיכה במעונות יום בעבודת הגבר מבורכת ואמיצה, וצפויה לעודד תעסוקת גברים חרדים. כדי למקסם את האפקטיביות של צעד זה, חשוב שתבוא יד ביד עם הורדת גיל הפטור לגברים חרדים לגיל 21 בחוק הגיוס החדש

Flash 90

בשבוע שעבר הטיל שר האוצר אביגדור ליברמן פצצה כשהתנה את התמיכה במעונות היום בעבודת הגבר. המטרה ברורה - להביא לעלייה בשיעור הגברים החרדים הפונים להכשרה מקצועית ואקדמית ולתעסוקה. אין ספק, מדובר בהחלטה קשה, אך גם מתבקשת. זום-אאוט על המספרים מהעשור האחרון מספר את הסיפור כולו.

בין השנים 2013-2015, עת היה נתניהו ראש ממשלה ולפיד שר האוצר (והחרדים באופוזיציה), נעשו כמה קיצוצים בתמיכה הכלכלית שניתנה לחברה החרדית, שנועדו להביא לכניסת גברים חרדים לתעסוקה. הבולטים שבהם היו הפחתת תקציב הישיבות, ביטול הסבסוד למעונות יום כאשר הגבר איננו עובד (כן, בדיוק אותו מהלך), קיצוץ בקצבאות הילדים וביטול מענק תמיכה לאברכים. לכך התווספה גם הורדת גיל הפטור מגיוס מגיל 28 לגיל 24, מה שאפשר לחרדים לצאת לעבוד בגיל צעיר יותר. התוצאות לא איחרו להגיע, ובאותן השנים עלה שיעור התעסוקה של גברים חרדים מ-44.5% ל-51.2%. מדובר בעלייה של 15% בתוך שנתיים בלבד ויותר מ-17,000 עובדים במספרים מוחלטים! הקטנת התמריץ הכלכלי להישאר בכולל באותן שנים הוכיחה את עצמה.

שיבתן של המפלגות החרדיות לקואליציה ב-2015 הפכה את התמונה ובלמה את המגמה. בחמש השנים שלאחר מכן, 2019-2021, ראינו דריכה במקום בשיעורי התעסוקה של הגברים החרדים כתוצאה מיישום ההסכמים הקואליציוניים. כך, הופחתו התמריצים לכניסה לעבודה והוגדלה התמיכה בבחורי ישיבות ובאברכים. את תוצאות הסטגנציה אנו רואים גם כעת, עם שיעור

וזה לא הכל. המצב שהתגבש מאז גרם להעדפה כפולה בקבלה בסבסוד מעונות יום למשקי בית בהם האבות אינם עובדים, ולפגיעה כפולה במי שכן יצאו לעבוד. ראשית, הקריטריון לסבסוד היה הכנסה של משק הבית, מה שהביא לכך שדווקא משקי בית בהם האב מוכר כאברך היו זכאים להנחה. שנית, ההעדפה בקריטריון הקבלה למעון הייתה למשקי בית שהיו זכאים לסבסוד, וכך שוב הופלו לרעה משפחות בהן האב יצא לעבוד. גבר חרדי שיצא לעבוד הפסיד תחילה את הסבסוד המדינתי, ובמקרים רבים גם את עצם היכולת של ילדו להתקבל למעון, ונאלץ לשלוח את ילדו למעון פרטי יקר יותר.

על כן, מדובר בהחלטה מבורכת ואמיצה שקיבל שר האוצר, שצפויה לעודד תעסוקת גברים חרדים. כדי שתהיה כמה שיותר אפקטיבית, חשוב שתבוא יד ביד עם הורדת גיל הפטור לגברים חרדים לגיל 21 בחוק הגיוס החדש, שכן רבים מהאבות החרדיים הופכים להורים לפעוטות כבר בתחילת שנות העשרים לחייהם. בהנחה שהמדינה רוצה לגרום להם לצאת לעבוד עוד לפני הפיכתם לאבות, עליה לאפשר להם לצאת באופן חוקי להכשרה מקצועית ולתעסוקה החל מגיל 21.

שאלת העיתוי גם היא קריטית להצלחת המהלך. החל מתחילת חודש יולי האחרון גיל הפטור של גברים חרדים מצה"ל עלה ל-26, זאת כחלק מחוק הגיוס "הישן". כתוצאה מכך, אם שינוי הקריטריונים לסבסוד המעונות יחול כבר בספטמבר הקרוב, האבות שמתחת לגיל 26 לא יוכלו לצאת לעבוד מבחינה חוקית ולפיכך לא תהיה להם אפילו אפשרות לקבל סבסוד, צעד שאיננו הוגן כלפיהם. לכן מומלץ לדחות את החלת ההחלטה, לינואר 2022 או לתחילת שנת הלימודים הבאה (ספטמבר 2022). יישום התיקונים בסבסוד המעונות רק לאחר הורדת גיל הפטור בחוק הגיוס החדש יאפשר לאבות החרדיים הצעירים לעבוד באופן חוקי וייתן לכלל האבות החרדיים זמן היערכות לתקנות החדשות.

מכלול הצעדים, הן של הורדת גיל הפטור והן של סבסוד מעונות להורים עובדים בלבד יביא לכניסה של חרדים לתעסוקה בגיל צעיר יותר. תהיה לכך השפעה חיובית על עתידן הכלכלי של המשפחות החרדיות, וכן על המשק הישראלי כולו.

פורסם לראשונה באתר בשבע.

תגיות:

המרחב החרדי, חרדים, שוק העבודה, התוכנית לחרדים בישראל, המרכז ללאום, דת ומדינה

לכל הנושאים